

Förordning om ändring i körkortsförordningen (1998:980);

SFS 2012:5

Utkom från trycket
den 24 januari 2012

utfärdad den 12 januari 2012.

Regeringen föreskriver¹ i fråga om körkortsförordningen (1998:980)²
dels att 2 kap. 4 §, 3 kap. 4, 14, 16 a–16 c §§, 4 kap. 9 a § och 8 kap. 15 §
ska upphöra att gälla,

dels att 2 kap. 1 §, 3 kap. 1, 2, 3, 5, 6, 8, 13, 15 och 20 §§, 4 kap. 2, 3, 16
och 17 §§, 6 kap. 7 §, 7 kap. 3 § och 8 kap. 6, 6 b, 7, 9, 10 a, 12, 16 och 17 §§
samt rubrikerna närmast före 3 kap. 1 § och 6 kap. 7 § ska ha följande lydelse,

dels att det i förordningen ska införas tre nya paragrafer, 3 kap. 18 a §
samt 6 kap. 7 a och 7 b §§, av följande lydelse.

2 kap.

1 § På körkortet ska ordet ”körkort” på Europeiska unionens övriga språk
vara tryckt i rosa och utgöra kortets bakgrund.

Inskränkningar i behörigheten, sådan utökad behörighet som avses i
2 kap. 7 a § körkortslagen (1998:488) och villkor för att få köra fordon samt
gällande provotid ska anges i form av sifferkoder på körkortet.

3 kap.

Körkortstillstånd och förlängning av körkortsbehörighets giltighet

1 §³ En ansökan om körkortstillstånd ska göras skriftligen på en särskild
blankett och, om inte annat följer av 2 a §, avse en viss grupp av behörighe-
ter enligt följande:

- Grupp I: AM, A1, A2, A, B och BE samt behörighet för traktor.
- Grupp II: behörigheterna i grupp I samt behörigheterna C1, C1E, C och CE.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG av den 20 december 2006
om körkort (omarbetning) (EUT L 403, 30.12.2006, s. 18, Celex 32006L0126), ändrat
genom kommissionens direktiv 2009/113/EG (EUT L 223, 26.8.2009, s. 31, Celex
32009L0113).

² Senaste lydelse av

2 kap. 4 § 2009:190 4 kap. 9 a § 2009:1369

3 kap. 14 § 2009:190 8 kap. 15 § 2011:951.

3 kap. 16 a § 2010:798

3 kap. 16 b § 2010:798

3 kap. 16 c § 2010:798

³ Senaste lydelse 2011:951.

– Grupp III: behörigheterna i grupp I och II samt behörigheterna D1, D1E, D och DE.

Till ansökan ska det fogas en hälsodeklaration, som ska vara undertecknad av sökanden och ett intyg om synprovning. Om ansökan avser körkortstillstånd med behörighet C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D eller DE, ska i stället ett läkarintyg enligt fastställd blankett fogas till ansökan. Intygen ska vara utfärdade och hälsodeklarationen avgiven inom två månader före ansökan.

Om sökanden under de senaste fem åren före ansökan har fällts till ansvar för grovt rattfylleri eller upprepade fall av rattfylleri, ska det till ansökan fogas ett särskilt läkarutlåtande som styrker att sökanden i nykterhetskänslighet uppfyller kraven i 3 kap. 2 § körkortslagen (1998:488). Ett sådant utlåtande ska vara utfärdat inom två månader före ansökan.

2 §⁴ En ansökan om körkortstillstånd får ges in tidigast sex månader innan spärrtid, giltighetstid för beslut om återkallelse tills vidare eller villkorstid enligt 5 kap. 17 § körkortslagen (1998:488) löper ut. Ansökan får provas tidigast två månader innan den tiden löper ut.

3 §⁵ Ett körkortstillstånd gäller i fem år.

När ett körkortstillstånd har meddelats ska Transportstyrelsen utfärda ett bevis om tillståndet. I beviset ska det anges

1. vilken grupp av behörigheter eller vilken behörighet som tillståndet gäller för,
2. vilka villkor som har beslutats för innehavet av körkortstillståndet eller körkortet,
3. upplysning om tillståndets giltighetstid, och
4. att tillståndet kan återkallas i de fall som avses i 5 kap. körkortslagen (1998:488).

5 § Om den som söker körkortstillstånd inte följer ett föreläggande att inom viss tid ge in ett läkarintyg, ska ansökningen avvisas. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om detta.

6 §⁶ En ansökan om förnyelse enligt 3 kap. 14 § andra stycket körkortslagen (1998:488) ska föregås av en ansökan om förlängd giltighet av behörigheten C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D eller DE enligt 3 kap. 12 § samma lag, om sökanden önskar behålla dessa behörigheter. Vid en ansökan om förlängd giltighet tillämpas

1. vad som sägs om hälsodeklaration och intyg om synprovning i 3 kap. 1 § andra stycket första meningen denna förordning, om sökanden vid ansökningstillfället ännu inte har fyllt 45 år, och annars

2. vad som sägs om läkarintyg i 3 kap. 1 § andra stycket andra meningen.

En ansökan om förlängd giltighet får göras tidigast ett år innan körkortet ska förnyas.

Transportstyrelsen får förelägga sökanden att inom viss tid ge in de handlingar som krävs för förlängd giltighet enligt första stycket. Om föreläggan-

⁴ Senaste lydelse 2011:951.

⁵ Senaste lydelse 2009:190.

⁶ Senaste lydelse 2009:1369.

det inte följs, ska ansökan om förlängd giltighet avvisas. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om detta.

8 §⁷ Transportstyrelsen får vid handläggningen av en ansökan om körkortstillstånd begära in ett yttrande av polismyndighet, Kriminalvården, socialnämnd eller någon annan myndighet som bedöms kunna lämna upplysningar av betydelse för ärendet. Ett sådant yttrande ska innehålla en redogörelse för de omständigheter som har betydelse för att bedöma sökandens lämplighet som innehavare av körkort eller traktorkort.

13 §⁸ Förarprov i gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning får avläggas som delprov under utbildningens gång. Kraven i 3 kap. 1 § första stycket 2 och 3 eller, i fråga om ålderskravet, 3 kap. 1 a § samt 3 kap. 1 § andra stycket körkortslagen (1998:488) ska då avse det slutliga godkännandet.

15 §⁹ Transportstyrelsen ska skicka underlag för ansökan om

1. utfärdande av körkort eller förarbevis till sökanden,
2. förnyelse av körkort till körkortshavaren, och
3. förnyelse av förarbevis till innehavaren av förarbevis.

En ansökan som avses i första stycket ska göras på en särskild blankett (grundhandling) och vara egenhändigt undertecknad. Ett välliknande fotografi ska följa med ansökan. Till ansökan ska om det behövs även fogas handlingar som visar att förutsättningarna för förnyelse enligt 3 kap. 14 a § körkortslagen (1998:488) är uppfyllda.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att en ansökan i stället ska ges in på elektronisk väg.

18 a § Om handlingarna i ett ärende om förnyelse av körkort enligt 3 kap. 14 § körkortslagen (1998:488) inte visar att förutsättningarna enligt 3 kap. 14 a § samma lag för att förnya körkortet är uppfyllda, ska Transportstyrelsen förelägga körkortshavaren att inom viss tid efter det att han eller hon fått del av föreläggandet visa att sådana förutsättningar finns. Om föreläggandet inte följs får ansökan avslås.

Avser ansökan förnyelse enligt 3 kap. 14 § första eller andra stycket körkortslagen får ärendet inte avgöras förrän vid den tidpunkt då körkortet senast ska förnyas.

Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att ansökan kan komma att avslås om föreläggandet inte följs och att körkortet i så fall blir ogiltigt enligt 3 kap. 13 § första stycket 1 körkortslagen. Föreläggandet ska även innehålla en upplysning om att en annan stat inom EES kan vara behörig att byta ut körkortet.

20 §¹⁰ Har behörigheten C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D eller DE den 1 januari 1999 eller därefter blivit ogiltig på grund av att körkortshavaren inte visat att de villkor för giltighet som avses i 3 kap. 12 § körkortslagen

⁷ Senaste lydelse 2009:1369.

⁸ Senaste lydelse 2011:529.

⁹ Senaste lydelse 2009:190.

¹⁰ Senaste lydelse 2008:1112.

(1998:488) är uppfyllda, ska Transportstyrelsen delge körkortshavaren en upplysning om att behörigheten är ogiltig. Körkortshavaren ska också upplysas om innehållet i 3 kap. 1 § tredje stycket samma lag.

4 kap.

2 § Övningskörning med fordon som kräver behörigheten BE, C1, C, D1 eller D får inte ske innan de kunskaper och färdigheter som krävs för behörigheten B har uppnåtts. Övningskörning med fordon som kräver behörigheten C1E, CE, D1E eller DE får inte ske innan de kunskaper och färdigheter som krävs för behörighet för dragfordonet har uppnåtts.

3 §¹¹ Övningskörning ska ske under uppsikt av någon som har vana och skicklighet att köra fordon av det slag som övningskörningen avser och som

1. har fyllt 21 år,
2. har behörighet för fordon av det slag övningskörningen avser, och
3. under sammanlagt minst tre av de senaste tio åren har haft sådan behörighet.

Uppsikt enligt första stycket får dock inte utövas av den vars körkort under de tre senaste åren har varit återkallat enligt vad som anges i 4 kap. 6 § andra och fjärde styckena körkortslagen (1998:488). Sådan uppsikt får inte heller utövas av den vars körkortsinnehav är eller har varit förenat med villkor om alkohol enligt 4 kap. 6 § tredje stycket samma lag.

Den som har uppsikt över övningskörningen anses som förare.

16 §¹² I ett ärende om tillstånd att bedriva introduktions- eller riskutbildning enligt 4 kap. 9 § körkortslagen (1998:488) ska Transportstyrelsen meddela beslut inom två månader efter det att en fullständig ansökan kom in till myndigheten. Om det är nödvändigt på grund av utredningen av ärendet, får handläggningstiden vid högst ett tillfälle förlängas med högst en månad. Sökanden ska informeras om skälen för att handläggningstiden förlängs innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.

I 8 § lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden finns bestämmelser om att ett mottagningsbevis ska skickas till sökanden när en fullständig ansökan har kommit in och om innehållet i ett sådant bevis.

Ett beslut att förlänga handläggningstiden får inte överklagas.

17 §¹³ Om Transportstyrelsen i ett ärende om tillstånd att bedriva introduktions- eller riskutbildning enligt 4 kap. 9 § körkortslagen (1998:488) begär att sökanden ska ge in certifikat, intyg eller andra liknande dokument som visar att ett visst tillståndskrav är uppfyllt, ska myndigheten godta motsvarande dokument från en annan stat inom EES. Myndigheten får dock begära att dokumentet ska ges in i original eller i en bestyrkt kopia eller i form av en auktoriserad översättning.

¹¹ Senaste lydelse 2004:1084.

¹² Senaste lydelse 2009:1106.

¹³ Senaste lydelse 2009:1106.

6 kap.**Utbyte och ersättande av utländskt körkort**

7 §¹⁴ En ansökan om att byta ut ett utländskt körkort ska göras skriftligen. Till ansökan ska fogas det utländska körkortet och en handling som visar att sökanden är permanent bosatt i Sverige eller, i fall som avses i 6 kap. 7 § andra och tredje styckena körkortslagen (1998:488), sedan minst sex månader studerar här.

Vid en ansökan om utbyte i fall som avses i 6 kap. 7 § tredje stycket körkortslagen gäller

1. vad som sägs om hälsodeklaration och intyg om synprovning i 3 kap. 1 § andra stycket första meningen denna förordning, om sökanden vid ansökningstillfället ännu inte har fyllt 45 år, och annars

2. vad som sägs om läkarintyg i 3 kap. 1 § andra stycket andra meningen.

En ansökan om utbyte enligt andra stycket får göras tidigast ett år före utgången av den giltighetstid som är angiven på körkortet.

Till en ansökan om utbyte i fall som avses i 6 kap. 7 § fjärde stycket körkortslagen ska fogas sådana handlingar som anges i 3 kap. 1 §.

7 a § En ansökan om att ersätta ett utländskt körkort som förstörts eller kommit bort ska göras skriftligen. Till ansökan ska fogas en handling som visar att sökanden är permanent bosatt i Sverige.

Om ett utländskt körkort som kommit bort senare hittas, ska det genast överlämnas till Transportstyrelsen.

7 b § Om en ansökan om utbyte eller ersättande avser ett körkort som utfärdats av en annan stat inom EES, ska Transportstyrelsen utreda körkortets giltighet. Transportstyrelsen ska om det behövs inhämta och kontrollera uppgifter hos de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som har utfärdat det utländska körkortet.

Vid en ansökan om att byta ut eller ersätta ett körkort som utfärdats i Schweiz eller Japan får Transportstyrelsen förelägga sökanden att ge in en utredning som styrker att körkortet är giltigt i den stat där det har utfärdats. Följs inte föreläggandet får ansökan avvisas.

7 kap.

3 §¹⁵ En allmän förvaltningsdomstol som prövar överklagande av ärenden som avses i 5 kap. eller 6 kap. körkortslagen (1998:488) ska utöver vad som följer av 31 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) till Transportstyrelsen lämna över en kopia av sådana beslut där rätten har förordnat rörande saken i avvaktan på målets avgörande. Domstolen ska också underrätta Transportstyrelsen om delgivning av beslut om återkallelse, beslut om villkor om alkoholås, beslut om att utländskt körkort inte är giltigt i Sverige och varning.

¹⁴ Senaste lydelse 2009:1369.

¹⁵ Senaste lydelse 2009:1369.

8 kap.

6 §¹⁶ Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om verkställighet av körkortslagen (1998:488) och föreskrifter om verkställighet av denna förordning.

Innan Transportstyrelsen meddelar föreskrifter med stöd av första stycket ska styrelsen inhämta ett yttrande från Rikspolisstyrelsen om föreskrifterna avser giltighet, utbyte och ersättande av utländska körkort.

Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om uppgifter på körkort, traktorkort och förarbevis samt om dessa handlingars utseende.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att behörigheterna för snöskoter och terränghjuling ska anges på ett och samma förarbevis.

Transportstyrelsen får meddela närmare föreskrifter om de sifferkoder som avses i 2 kap. 1 § andra stycket.

Blanketter, såsom hälsodeklaration, intyg om synprovning, läkarintyg och grundhandling, tillhandahålls av Transportstyrelsen.

6 b §¹⁷ Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om tillsyn över efterlevnaden av de föreskrifter om godkännande av alkoholås som meddelats i anslutning till körkortslagen (1998:488).

Transportstyrelsen ska rapportera resultatet av tillsynen till Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, om det bedöms bero på brister hos ett ackrediterat provorgan.

7 §¹⁸ En sökande som har ett giltigt körkort med förarbehörigheten A1 och som har genomgått riskutbildning för motorcykel behöver inte genomgå en ny riskutbildning för att få avlägga förarprov för förarbehörigheten A2 eller A.

En sökande som har ett giltigt körkort med förarbehörigheten A2 och som har genomgått riskutbildning för motorcykel behöver inte genomgå en ny riskutbildning för att få avlägga förarprov för förarbehörigheten A.

9 §¹⁹ Transportstyrelsen får i ett enskilt fall medge att en traktor, en snöskoter eller en terränghjuling körs av den som inte uppfyller behörighetskraven i 2 kap. 2 och 3 §§ körkortslagen (1998:488), om det är nödvändigt för att tillgodose behovet av transporter inom enskilda jordbruks-, skogsbruks- eller näringsverksamhet.

Transportstyrelsen får i ett enskilt fall för en person som behöver ett motordrivet fordon till följd av bristande allmänna kommunikationer och sjukdom, funktionshinder eller liknande, som inte utgör medicinskt hinder för körkortsinnehav eller innehav av förarbevis, medge undantag från

1. behörighetskraven i 2 kap. 3 § körkortslagen,
2. ålderskraven för förarbehörigheterna AM, A1, A2, A, B och BE i 3 kap. 1 § första stycket 3 körkortslagen, och
3. ålderskraven för förarbevis för moped klass II, snöskoter och terränghjuling i 3 kap. 19 § 1 körkortslagen.

¹⁶ Senaste lydelse 2011:951.

¹⁷ Senaste lydelse 2011:951.

¹⁸ Senaste lydelse 2008:738.

¹⁹ Senaste lydelse 2009:1369.

Undantag får medges om det kan ske utan fara för trafiksäkerheten och får begränsas till att avse ett visst område, en viss tid eller annat som är nödvändigt från trafiksäkerhetssynpunkt.

10 a §²⁰ Trots bestämmelserna i 2 kap. 1 och 5 §§ körkortslagen (1998:488) får i tävlings- eller träningsverksamhet

1. en tvåhjulig motorcykel som har en slagvolym om högst 125 kubikcentimeter, en nettoeffekt som är högre än 11 kilowatt och ett förhållande mellan nettoeffekt och tjänstevikt som överstiger 0,1 kilowatt/kilogram köras av den som innehar behörigheten A1, och

2. en tvåhjulig motorcykel som kräver behörighet A köras av den som innehar behörigheten A2.

Vad som sägs i första stycket gäller endast om Transportstyrelsen har meddelat närmare föreskrifter om sådan tävlings- eller träningsverksamhet som där avses.

12 §²¹ Transportstyrelsen utövar tillsyn över förarprovningen.

I tillsynen över förarprovningen ska styrelsen i fråga om verksamheten inom gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning samråda med Statens skolinspektion och i övrigt med berörd myndighet.

16 §²² Transportstyrelsen prövar om ett provorgan har godkänts genom ett förfarande som motsvarar ackreditering som avses i 5 kap. 26 § körkortslagen (1998:488).

Om ett provorgan har godkänts i annan ordning än genom ackreditering som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, ska provorganet anses godkänt genom ett förfarande som motsvarar ackreditering som avses i 5 kap. 26 § körkortslagen endast om provningen har ägt rum hos ett organ som i fråga om kompetens och oberoende är likvärdigt med ett nationellt ackrediteringsorgan enligt förordning (EG) nr 765/2008.

17 §²³ I förordningen (2011:811) om ackreditering och teknisk kontroll finns bestämmelser om att Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll får meddela föreskrifter om ackreditering.

Transportstyrelsen får i fråga om provorgan som godkänts i annan ordning än genom ackreditering som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 meddela föreskrifter om ytterligare krav för att provorganet ska anses godkänt genom ett förfarande som motsvarar ackreditering som avses i 5 kap. 26 § körkortslagen (1998:488). Innan Transportstyrelsen meddelar sådana föreskrifter ska myndigheten höra Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll.

²⁰ Senaste lydelse 2008:1112.

²¹ Senaste lydelse 2008:1112.

²² Senaste lydelse 2011:951.

²³ Senaste lydelse 2011:951.

SFS 2012:5

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2012 i fråga om 4 kap. 3 och 9 a §§, 7 kap. 3 § samt 8 kap. 6 b, 16 och 17 §§ och i övrigt den 19 januari 2013.

På regeringens vägnar

CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD

Lennart Renbjer
(Näringsdepartementet)